

سنة ١٤٤٠ هـ

توصیف خانواده و فراتحلیلی بر وضعیت آن

« وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا

لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ

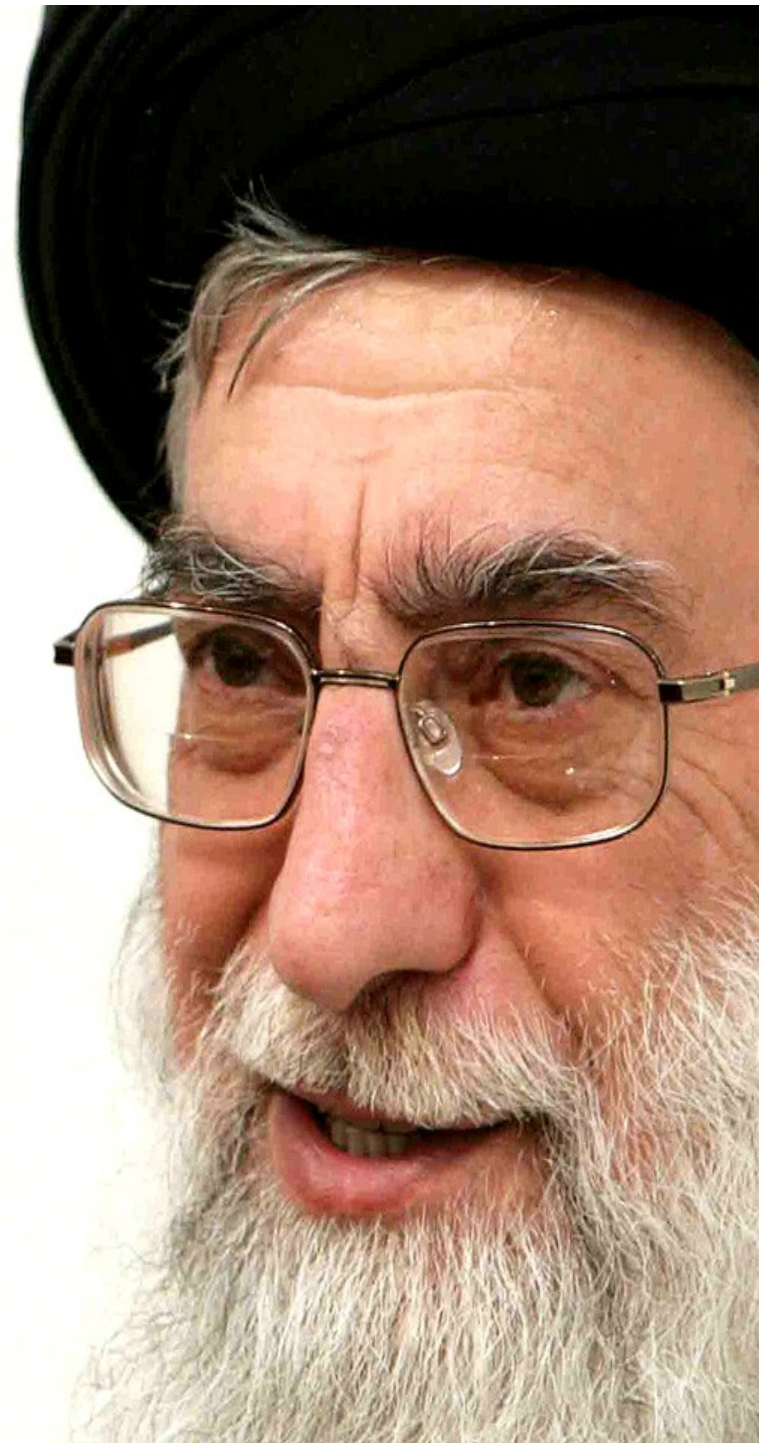
مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً » (روم ، ۲۱)

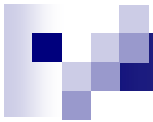
و از نشانه هاي او اينكه از نوع خودتان همسراني براي شما آفريد تا بدانها آرام گيريد و

ميانتان دوستي و محبت نهاد . آري در اين نعمت براي مردمي كه

مي انديشند قطعا نشانه هايي است

نظر اسلام در باب خانواده و جایگاه زن در خانواده، نظر خیلی روشنی است... ولی در عین حال تحقق خواسته‌ی اسلام در خانواده، یک امری است که با این بیانات تمام نمیشود، حل نمیشود؛ احتیاج به پشتوانه‌ی قانونی، پشتوانه‌ی اجرائی و ضمانت اجرائی دارد؛ و این کار باید انجام بگیرد. این کار در طول سالهای متمادی گذشته انجام نگرفته است... این مسئله از جمله‌ی عرصه‌ها و میدانهای است که در داخل کشور در این زمینه کم کار شده و باید کار شود. جنبه‌ی خانواده و مسئله‌ی شأن زن در جامعه، مسئله‌ی مهمی است.

تعریف خانواده : خانواده گروهی است متشکل از افرادی که از طریق نسب یا سبب و رضاع با یکدیگر به عنوان شوهر ، زن ، فرزندان ، مادر ، پدر ، برادر و خواهر در ارتباط متقابلند و فرهنگ مشترکی پدید آورده و در واحد خاصی به نام خانواده زندگی می کنند .

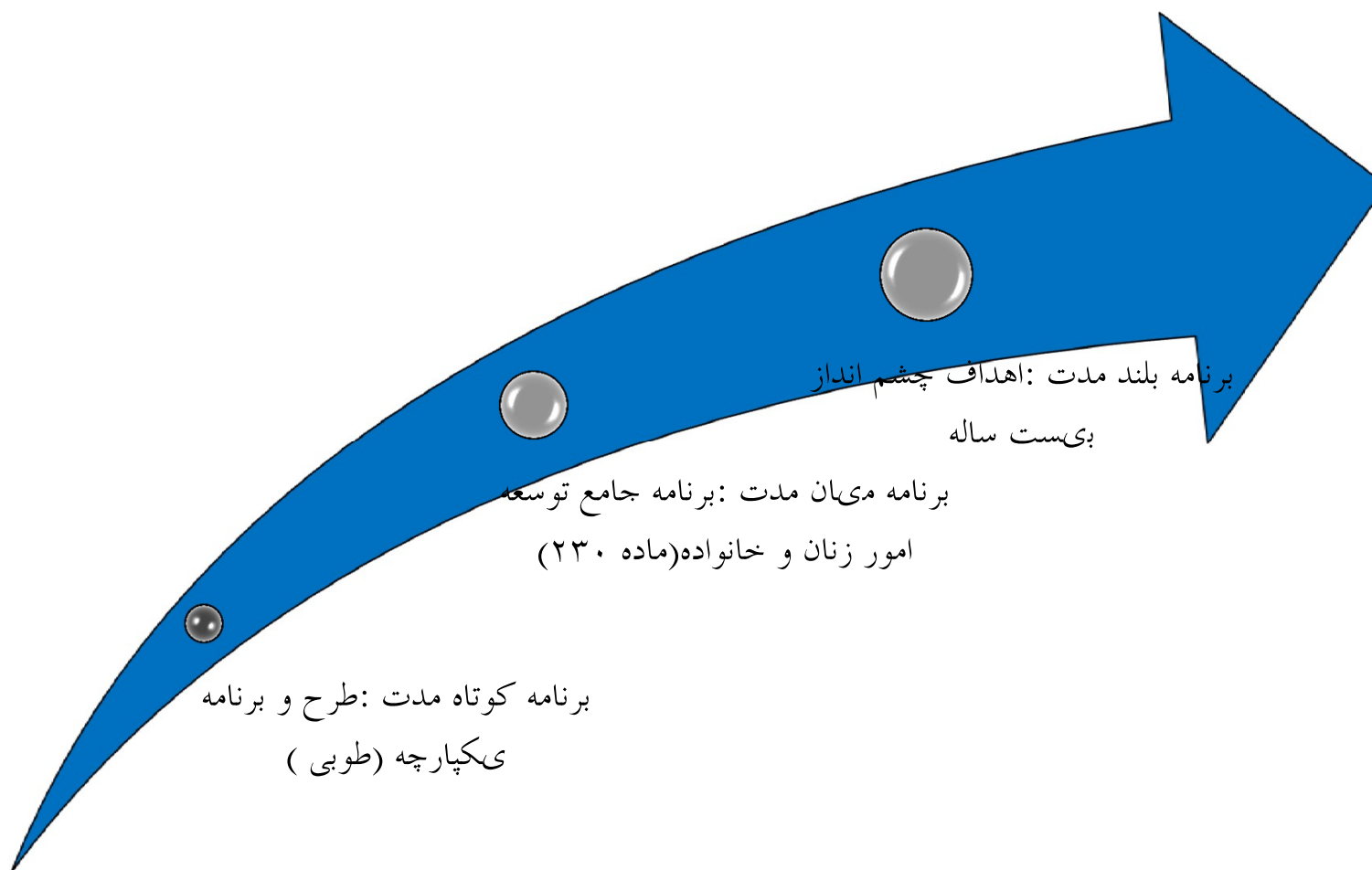

معرفی برنامه های حوزه خانواده

در دوره های زمانی مختلف

الگوی اسلامی
- ایرانی
پیشرفت در
حوزه زنان و
خانواده

مبانی ارزشی اسلام و تشیع، رهنمودها و تدابیر، مصوبات قانونی بالادستی

تعامل فعال در سطح بین‌المللی

برنامه‌های بلند مدت
در افق چشم‌انداز

برنامه‌های میان مدت

برنامه پنج ساله
تکالیف اجرایی

طرح‌های محوری

اجرای برنامه‌های سالانه

رویکرد عدالت و پیشرفت

بر پایه آموزه‌های الهی، الگوی زن ایرانی: زنان جهان در تکامل و کرامت انسانی، تحکیم نهاد خانواده و حضور فعال و موثر در تمامی عرصه‌های معنوی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و علمی است.

رویکرد محوری خانواده

تصویر مطلوب زن و خانواده در ایران اسلامی

رویکردها، راهبردها و اولویت‌ها

پایش شاخص‌های راهبردی و ارزیابی عملکرد

تعادل خانوادگی:

تحکیم، تعالی و تقویت نهاد خانواده
مبنتی بر ارزشهای الهی در جامعه اسلامی

تعالی اجتماعی:

حضور فعال و موثر زنان در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، علمی و سیاسی در سطح ملی و بین‌المللی

تکامل فردی:

تعلیم و تربیت انسانی، اخلاقی و رفتاری زنان در چارچوب الگوی ایرانی اسلامی

نظام ارزیابی عملکرد
نظام پایش شاخص‌های راهبردی

نظام مدیریت یکپارچه
در قالب ستاد ملی خانواده

ساماندهی زیرساخت‌های نهادی
در جهت تعالی امور زنان و خانواده

هماهنگی در سطح نهادهای ملی

بستر فکری: نظریه‌پردازی، گفتمان‌سازی و جاری‌سازی در چارچوب مبانی ارزشی

بخش دوم:

مساله يابی موضوعات خانواده

به روش برنامه ریزی راهبردی

(تجزیه تحلیل محیطی SWot)

- بعد
- سواد
- هرم سنی
- امید به زندگی
- نرخ رشد جمعیت
- ...

جمعیتی

کارکردها

توصیف خانواده

تشکیل و
پایداری

تحکیم و
تقویت

- ازدواج
- طلاق

- مشاوره
- ارتقاء تواناییها
- مهارتهای زندگی
- حقوق و تکالیف

- حفظ نسل
- عاطفی، روانی
- تربیتی
- اجتماعی
- اقتصادی
- ....

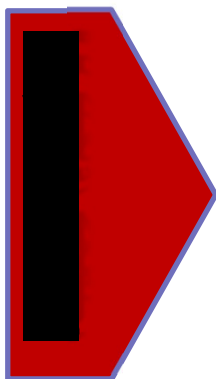
۱- نقاط قوت

۱/۱- ویژگی‌های جمعیتی خانوارها

۱/۲- تشکیل و پایداری خانواده

۱/۳- تحکیم و تقویت خانواده

۱/۴- کارکردهای خانواده

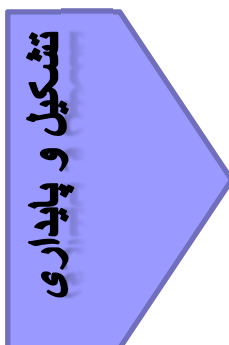

✓ افزایش تحصیلات و آگاهی‌های زنان و مادران

✓ جوان بودن جمعیت فعال کشور

✓ افزایش نرخ امید به زندگی

✓ کاهش مرگ و میر مادران

✓ پایبندی به مذهب و اعتقادات دینی در زنان و خانواده‌ها

✓ قداست نهاد خانواده و بی بدیل بودن آن در جامعه ایرانی

✓ افزایش آگاهی نسبی جوانان و خانواده‌ها در مسائل زناشویی و جنسی

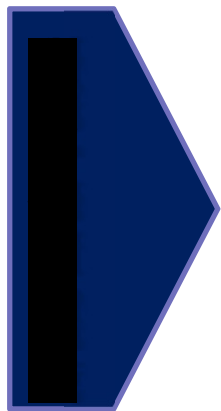
✓ بالا بودن روحیه احسان و ایثار در زنان کشور

✓ افزایش گرایش خانواده‌ها به استفاده از مشاوره در مسایل مختلف زندگی

✓ تعهد و تعصب زنان ایرانی و مسلمان در حفظ عفت و پاکدامنی

✓ تعهد و تعصب زنان ایرانی و مسلمان در رعایت امانت و صداقت در امور خانه

✓ افزایش آگاهی‌های حقوقی زنان نسبت به خود و همسر

✓ وجود زمینه مناسب برای انتقال تجربیات زندگی از سوی والدین به فرزندان

✓ همت مردان جامعه برای حفظ خانواده

✓ وجود سرمایه های اجتماعی با ارزشی همچون ارتباطات فامیلی و شبکه های خوی شاوندی

✓ بالا بودن روحیه پشتکار و روحیه فعالیت زنان در امور اجتماعی

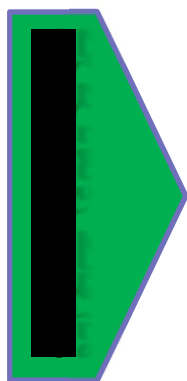
✓ آبروداری و حفظ اسرار و حیثیت خانوادگی نزد زنان و خانواده

✓ افزایش روزافزون اعتماد به نفس و توانایی مقابله با مشکلات در زنان و خانواده

✓ بالا بودن باور عمومی زنان و خانواده نسبت به عواقب آسیب های اجتماعی

✓ حساس شدن مردم نسبت به آسیب های اجتماعی به ویژه در خصوص زنان و دختران

✓ وجود اعتماد ، اتکا ، تشریک مساعی و همکاری متقابل بین اعضای خانواده با یکدیگر

✓ کمک به جامعه پذیری فرزندان

✓ مشارکت خانواده ها در تأمین نیازهای اقتصادی و مادی زوجهای جوان بهنگام ازدواج

✓ فرهنگ احترام به پدر و مادر و قدر شناسی و حفظ کرامت سالمندان و حمایت از آنها

۲- زمینه های بهبود

۱/۲- ویژگی‌های جمعیتی خانوارها

۲/۲- تشکیل و پایداری خانواده

۳/۲- تحکیم و تقویت خانواده

۴/۲- کارکردهای خانواده

✓ افزایش سن ازدواج و کاهش باروری

✓ افزایش طلاق

✓ کوچک شدن بعد خانوار

✓ افزایش نرخ مجرد قطعی و کاهش نرخ شیوع ازدواج

✓ ضعف مسئولیت پذیری جوانان برای ورود به عرصه زندگی

✓ ضعف کمی و کیفی آموزشهای قبل و بعد از ازدواج

✓ نامتناسب بودن آموزشهای مهارت زندگی و مشاوره های خانوادگی با فرهنگ دینی و بومی ایران

✓ تغییر الگوی مصرف و گرایش بیشتر خانواده ها به مصرف گرایی تجمل گرایی

✓ عدم رعایت مراودات شرعی در جامعه

✓ پایین آمدن ضریب تحمل و گذشت جوانان در فهم و درک یکدیگر

✓ عدم آگاهی خانواده در برقراری درست مناسبات سالم نسبت به ازدواج فرزندان

✓ کم رنگ شدن ملاک های حقیقی ازدواج نزد جوانان و تفوق ملاک های غیر واقعی

✓ آشنا نبودن خانواده ها در برقراری مناسبات درست با فرزند آسیب دیده

✓ آشنا نبودن زوجین با مهارت های زندگی، به ویژه مهارت های ارتباطی

✓ کم رنگ شدن روحیه سازش پذیری و مدارا و اطاعت از والدین در بین فرزندان

✓ ضعیف شدن میزان پابندی برخی خانواده ها به آموزه های دینی

✓ کم شدن میزان حضور مادران در خانواده

✓ کم توجهی به آرامش روانی زن در خانواده و انتظار یک سویه از او بعنوان تنها عامل آرامش

✓ جود خلاء ها و کاستی ها در دستیابی زنان به حقوق شرعی و قانون

✓ فقر فرهنگی و عدم آگاهی در مورد تبعات خشونت و پیشگیری از آن نزد زنان

✓ پایین بودن میزان و گستره آموزش ها و اطلاعات حقوقی زنان و خانواده

✓ امتناع برخی مردان در پرداخت نفقه به همسران

✓ ضعف مهارت های لازم در رویارویی با پدیده تفاوت نسلی در والدین

✓ ضعف ارتباطات در بین اعضای خانواده بدلیل کاهش وقت و فرصت

✓ کاهش صله ارحام و روابط بین نسلی خانواده ها

✓ ضعف آگاهی اعضا نسبت به حقوق و تکالیف و مسئولیتهای یکدیگر

✓ فقدان الگوی مناسب برای مشارکت اجتماعی بانوان متناسب با شان و منزلت زن

✓ نبودن فرهنگ لازم برای مراجعه مستمر و فوری به مراکز حمایتی

✓ تقدم برنامه های حمایتی بر برنامه های توانمندسازی خانواده

✓ عدم توجه به برنامه های اجتماع محور منطقه ای و محلی

✓ کاهش نقش های تربیتی خانواده

✓ کم رنگ شدن نقش جامعه پذیری غیر رسمی و واگذاری آن به بنهاد های خصوصی و دولتی

✓ کاهش کارکرد نظارتی خانواده

✓ کم رنگ شدن نقش سرپرستی اقتصادی مردان در خانواده

✓ ضعف آگاهی ، نظارت و مدیریت والدین نسبت به فن آوری اطلاعات در خانواده

✓ پایین بودن توانایی و مهارت والدین در حل مشکلات فی ما بین

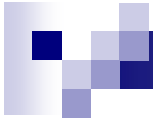
✓ سخت گیری و خشونت بی رویه والدین نسبت به فرزندان خاطی

✓ تبعیض بین فرزندان پسر و دختر

✓ وجود بی تفاوتی و بی مسئولیتی در برخی مردان در قبال خانواده و تربیت فرزندان

✓ بی دقتی خانواده در نظارت بر روابط فرزندان در خارج از خانواده بویژه از دوران نوجوانی

۳- فرصتها

۱/۳- ویژگی‌های جمعیتی خانوارها

۲/۳- تشکیل و پایداری خانواده

۳/۳- تحکیم و تقویت خانواده

۴/۳- کارکردهای خانواده

✓تعداد جمعیت کشور

✓وسعت جغرافیایی کشور (تنوع آب و هوایی کشور)

✓افزایش مراکز علمی و ایجاد رشته های مرتبط با خانواده

✓افزایش متخصصین زن

✓افزایش مبلغین زن

ویژگیهای جمعیتی

✓وجود ظرفیت های عظیم دینی در کشور

✓افزایش مراکز علمی و ایجاد رشته های مرتبط با خانواده

✓برنامه ریزی جدی دولت و سازمانهای مردم نهاد جهت تسهیل امر ازدواج جوانان

✓اهتمام جامعه، مردم و بویژه بنگاههای خیریه در حمایت از ازدواج دختران بی بضاعت، یتیم و...

✓توجه مسئولان در افزایش تسهیلات اشتغال و ازدواج جوانان

تشکیل و پایداری خانواده

✓تقید دینی خانواده های ایرانی به اعتقادات مذهبی

✓توجه حاکمیت و مسئولان نظام به اهمیت خانواده و ضرورت برنامه ریزی در جهت تحکیم بنیان خانواده

✓وجود حقوق و امتیازات مالی (نفقه ، مهریه و...) و غیر مالی برای زنان در قوانین و مقررات

✓توجه مسئولان نسبت به روند نامناسب آسیبهای خانواده

✓وجود مراکز مداخله در بحران (اورژانس اجتماعی) و مراکز مشاوره خانواده ومددکاری

✓فعال شدن سازمانهای غیردولتی در زمینه تحکیم بنیان خانواده

✓ توجه به موضوع تحکیم خانواده در قوانین و مصوبات

✓توجه به آموزش تحکیم خانواده در مدارس، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

✓تقویت رویکرد استفاده از یافته ها و روش های علمی در زمینه تحکیم خانواده

✓افزایش نسبی امنیت اجتماعی در کشور در مقایسه با بسیاری از کشورهای دیگر

✓امکان گسترش اطلاعات و آگاهی های لازم و به موقع در زمینه آسیب های اجتماعی زنان و

عواقب آن از سوی رسانه های عمومی در کشور

✓افزایش اهتمام دولت جهت غنی سازی اوقات فراغت

✓ استفاده از ظرفیت های مساجد , حوزه های علمیّه در مباحث خانواده

✓ وجود نهادها و سازمان های تامین اجتماعی از قبیل وزارت رفاه و تامین اجتماعی , سازمان بهزیستی, کمیته امداد حضرت امام (ره)

✓ وجود ظرفیتهای بالای مردمی و خیریه برای مداخله در مسائل خانواده ها(تشکل های موجود در مساجد و هیات ها و افراد خیر)

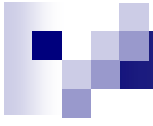
✓ وجود مشاوران و مراکز مشاوره خانواده

✓ وجود مراکز پزشکی و درمانی مناسب جهت درمان نازایی و توجیه زوجین در تحمل و پذیرایی یکدیگر

✓ وجود زمینه های لازم جهت وضع و اجرای قوانین حمایتی از فرزندان بدسرپرست و یا مادران بدسرپرست در مراکز قانون گذاری و اجرایی کشور

✓ وجود اهتمام نزد دولتمردان برای برنامه ریزی جهت تامین امور اجتماعی و رفاه نسبی مردم و کاهش نابرابری ها

✓ وضع و اجرای قوانین حمایت های مالی از زنان سرپرست خانوار و خود سرپرست و بدون سرپرست

۴- تهدیدها

۱/۴- ویژگی‌های جمعیتی خانوارها

۲/۴- تشکیل و پایداری خانواده

۳/۴- تحکیم و تقویت خانواده

۴/۴- کارکردهای خانواده

ویژگیهای جمعیتی

✓ بالا رفتن آمار و تنوع آسیبهای اجتماعی زنان و دختران

✓ کاهش سن بزه در بین زنان و دختران

✓ کوچک شدن بعد خانوار

✓ افزایش نرخ بیکاری

✓ افزایش میزان طلاق به ویژه در سالهای اخیر

✓ افزایش خانوارهای با سرپرست زن

✓ افزایش خانواده های تک والد

✓ روند رو به رشد مهاجرت به شهرهای بزرگ و اسکان در حاشیه شهرها و رواج آثار و عواقب سوء زندگی شهری

تشکیل و پایداری خانواده

✓ کاهش توانایی اقتصادی خانواده ها در انجام امر ازدواج جوانان

✓ کاهش حمایت های سنتی از تشکیل خانواده و عدم جایگزینی نظامها و روش های مناسب به جای آن

✓ افزایش آداب و رسوم دست پاگی در ازدواج

✓ وجود برخی از سنت های قومی و طایفه ای نسبت به زنان در برخی از اقوام از جمله ازدواج های اجباری

✓ گسترش پدیده تفاوت نسلی و افزایش روحیه ستیز با والدین

✓ کم رنگ شدن صله رحم در بین خوی‌شاوندان

✓ کمبود مراکز مشاوره و افراد متخصص و متعهد در این خصوص (عدم بومی شدن روشها)

✓ نفوذ فرهنگ غرب از طریق رسانه های رسمی و غیر رسمی و فضاهای مجازی

✓ ساختار نامناسب اشتغال زنان و آثار و تبعات آن بر خانواده

✓ شیوع و گسترش پدیده چند شغلی سرپرست خانوار و کاهش ساعات حضور وی در خانواده

✓ شیوع گرایشات فمینیستی و ایجاد تقابل بین زن و مرد

✓ عدم وجود پوشش کامل امنیت اجتماعی به ویژه برای خانواده های بد سرپرست و دارای سرپرست زن

✓ پراکندگی و تعدد مراجع تصمیم ساز و سیاستگذار در حوزه زنان و خانواده و فقدان وجود سازمانی نظامند و کارآمد

بعنوان متولی خانواده با ابزارهای نظارتی و اجرایی قوی

✓ پایین آمدن قبح طلاق در فضای عمومی جامعه

✓ جدایی عاطفی والدین از یکدیگر

✓ کارا نبودن شیوه های سنتی و عادت شده امر به معروف و نهی از منکر و آشنا نبودن با روش های کارآمد و موثر

✓ عدم حمایت از زنان زندانی پس از آزادی از زندان و خانواده های زندانیان

✓ عدم حضور جدی دستگاه های انتظامی و امنیتی در محل های جرم خیز

✓ عدم وحدت رویه قضایی کامل در مسائل خانوادگی و دعاوی

✓ تغیری در برخی از کارکردهای خانواده در نتیجه تحولات موسوم به مدرنیسم

بخش سوم:

توصیف مسائل خانواده در
بیانات مقام معظم رهبری
و اسناد بالادستی
به روش تحلیل محتوی

در تدوین سند خانواده نظریه پایه تدوین سند به صورت زیر تعریف شده است:

➤ خانواده، کوچکترین هسته تشکیل دهنده جامعه و تمدن و اولین و مهمترین نهاد زایش، پرورش و رویش انسان در دو جهت حق یا باطل است. پس خانواده، نزدیکترین نظام پیوند انسان (فرد) با جامعه (تمدن) در دو مسیر حیات طیبه و غیر طیبه است.

➤ خانواده اسلامی، به عنوان کوچکترین نظام اجتماعی، دارای وحدت ترکیبی متناسب با ظرفیت خود در قالب "ارکان و روابط و منابع" ویژه برای رسیدن به حیات طیبه و جاودانه است. ارکان و عناصر آن را "مرد و زن و فرزند" تشکیل می دهند و البته ظرفیت رسیدن به مقام اسوه و الگوی انسانی از سوی خالق هستی در فطرت و طبیعت آنها به ودیعه گذاشته است.

➤ روابط نیز در سه سطح فردی، خانوادگی و اجتماعی قابل تعریف است که در سطح فردی به ارتباطات هر فرد با خود و خدای خود و در سطح خانوادگی، به ارتباطات درون خانوادگی ارکان با یکدیگر و سپس خانواده‌های نسبی و سببی و رضاعی (تا سطح عشره) و در سطح اجتماعی، به ارتباطات ارکان هر خانواده با نهادهای حکومتی و عمومی (در سطح رسمی) و نیز اقوام و ملیتها (در سطح غیر رسمی) تعریف می شود.

❖ براساس نظریه و تعریف پایه " راهبرد پایه " چهارساله بسته
تحکیم خانواده که اهداف اصلی نیز مبتنی بر آن شکل می گیرند
چنین است:

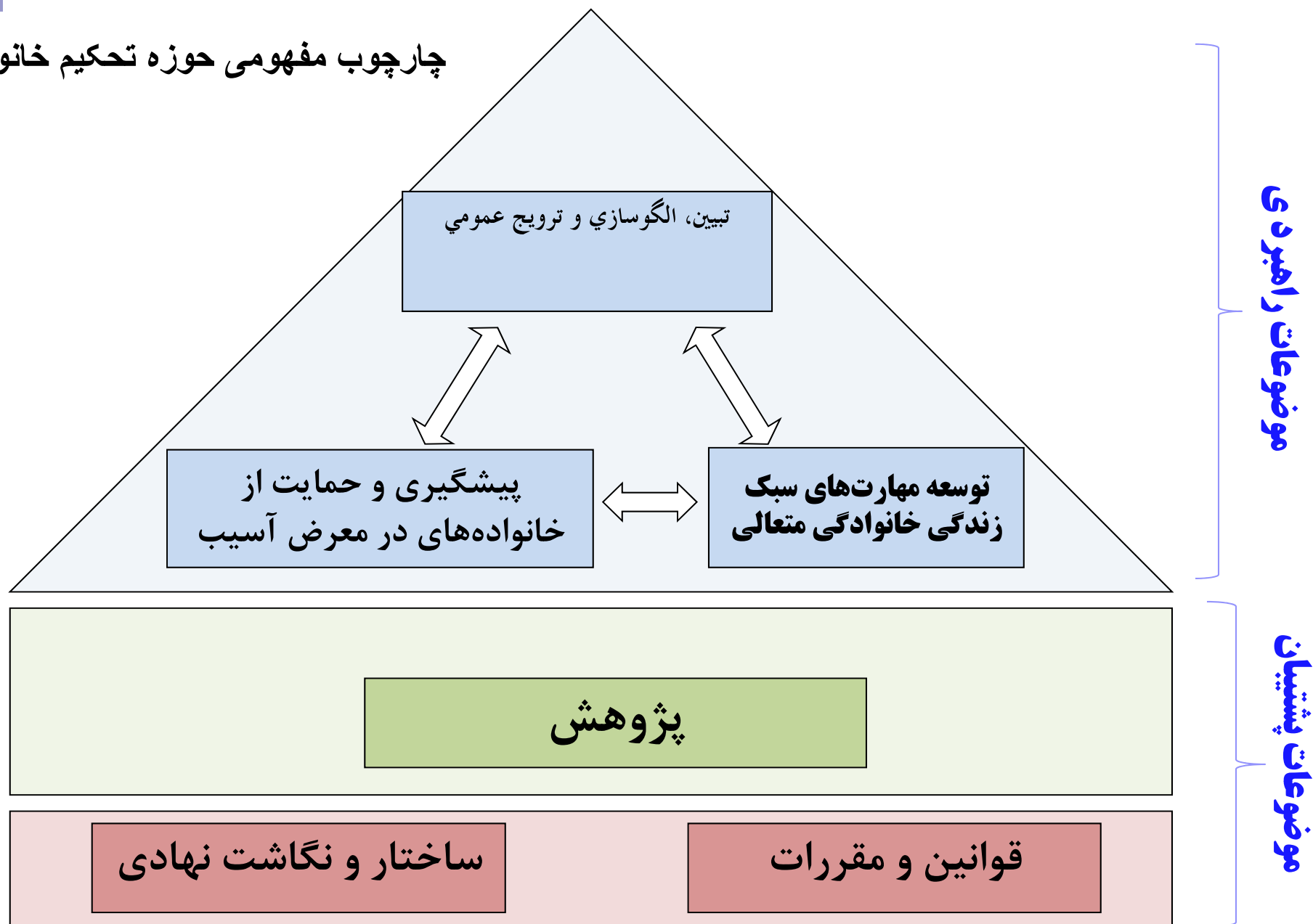
تمهید حرکت به سمت سبک خانواده اسلامی - ایرانی و زندگی
ارزش گرا از طریق ؛

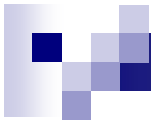
- گسترش ازدواج آسان و پاک،
- کنترل عوامل تلاشی خانواده،
- افزایش نرخ رشد جمعیت،
- گسترش فرهنگ ساده زیستی و قناعت،

با ایفای نقش محوری نهادهای فرهنگی تربیتی و انقلابی

چارچوب مفهومی حوزه تحکیم خانواده

الف: موضوعات راهبردی

این مدل در بخش موضوعات راهبردی دارای سه مؤلفه اصلی است:

- تبیین، الگوسازی و ترویج عمومی
- توسعه مهارت‌های سبک زندگی خانوادگی متعالی
- پیشگیری و حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب

مؤلفه اول: تبیین، الگوسازی و ترویج عمومی سبک زندگی خانوادگی متعالی
اولین رویکرد اساسی در زمینه تحکیم و گسترش خانواده، انجام مجموعه‌ای از فعالیت‌ها به منظور تبیین و الگوسازی سبک زندگی متعالی و ترویج آن در سطح جامعه است. این فعالیت‌ها باید ابعاد خانواده متعالی را از پیش از ازدواج تا زندگی مشترک ارایه دهد. برای این منظور فعالیت‌های زیر باید مورد توجه قرار گیرند:

- انجام مطالعات نظری و بنیادی از ابعاد دینی و علمی
- ارایه الگوهای عملی در زمینه خانواده متعالی با الگوبرداری از اسوه‌های دینی و مذهبی
- تدوین و انتشار دستاوردهای علمی و مطالعات و الگوهای توسعه یافته در قالب‌های ترویج عمومی در رسانه‌های جمعی و رسانه‌های علمی
- انجام فعالیت‌های آگاه‌سازی عمومی با بهره‌گیری از ابزارهای مختلف

مؤلفه دوم: توسعه مهارت‌های سبک زندگی خانوادگی متعالی

ارتقاء مهارت‌های سبک زندگی متعالی در ابعاد روحی- روانی، فکری - ذهنی، رفتاری - عینی به اعضای خانواده با استفاده از ابزارهای مختلفی مانند فرهنگ‌سازی، آموزش و مشاوره از موضوعات راهبردی مهمی است که دارای ابعاد زیر است:

- مهارت‌های تشکیل خانواده
- مهارت‌های ارتباط بین زوجین و درک جایگاه مرد در خانواده به عنوان ولی و سرپرست و زن به عنوان سیده بیتها
- مهارت‌های ارتباط زوجین با سایر ارکان خانواده
- مهارت‌های تربیت فرزند
- مهارت‌های مدیریت خانواده از ابعاد اقتصادی، سلامت، و ...
- مهارت‌های پیشگیری از عوامل تضعیف‌کننده خانواده
- مهارت‌های تعادل میان کار و خانواده

مؤلفه سوم: پیشگیری و حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب
این مؤلفه به جنبه‌های آسیب‌شناسانه خانواده پرداخته و مجموعه‌ای از فعالیت‌ها را در زمینه پیشگیری و حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب ارائه می‌دهد:

- شناسایی خانواده‌های در معرض آسیب به تفکیک نوع آسیب
- ارائه خدمات مشاوره به این خانواده‌ها در مواجهه با آسیب‌ها
- آموزش و ارتقا توانایی‌های این خانواده‌ها در مواجهه با آسیب‌ها و پیشگیری از وقوع آن‌ها
- انجام فعالیت‌های حمایتی به منظور حداقل کردن آسیب‌ها و بهبود شرایط این خانواده‌ها

ب: موضوعات پشتیبان

به منظور تحقق موضوعات راهبردی، لازم است که مجموعه‌ای از موضوعات پشتیبان مدنظر قرار گیرند و به عبارت دیگر توسعه این موضوعات می‌تواند به عنوان پشتیبان موضوعات راهبردی باشد. مهمترین مواردی که با توجه به مطالعات به عنوان پشتیبان در حوزه حکیم و گسترش خانواده شناسایی شده است، توسعه پژوهش و نیز وجود زیرساخت های قانونی و مقرراتی و برخورداری از ساختار مناسب در حوزه حکیم خانواده در کشور است.

❖ جمع بندی مطالعات بالادستی

جمع بندی مطالعات بالادستی این حوزه در دو بخش صورت گرفته است:

- تحلیل محتوای بیانات مقام معظم رهبری
- تحلیل محتوای اسناد بالادستی و مطالعات مرتبط

این تحلیل ها با توجه به نوع محتوی /مفهوم در چهار دسته بندی کلی صورت پذیرفته است:

I. هدف، چشم انداز و تصویر مطلوب

II. اصول و ارزش ها

III. وضع موجود و چالش ها

IV. راهبردها و برنامه ها

تحلیل محتوای بیانات مقام معظم رهبری

دسته بندی	مفاهیم کلیدی
چشم انداز و تصویر مطلوب، هدف	خانواده قدسی و مبتنی بر معنویت و اخلاق
	خانواده به مثابه بهشت
	خانواده مستحکم به عنوان رکن اصلی جامعه اسلامی
	بستر تعالی و تربیت نسل آینده
	خانواده سالم
	خانواده با نشاط و سرزنده
	زنان و مردان آگاه و توانمند در تعامل با همسر و تربیت فرزند
	امنیت و ایمنی اخلاقی و روانی برای زنان در خانواده

دسته‌بندی	مفاهیم کلیدی
ارزش‌ها و اصول	خانواده و ازدواج به عنوان یک امر قدسی
	اجرای احکام و موازین اسلام به صورت کامل
	خانواده محوری در نظام اسلامی
	زن به عنوان رکن اصلی خانواده
	عدالت و عدم ظلم به زن در خانواده
	خانواده محوری در فعالیت اجتماعی زن
	نقش مادری و تربیت‌کنندگی زن برای همسر و فرزند
	احترام به پدر و مادر

دسته بندی	مفاهیم کلیدی
وضع موجود و چالش ها	ظلم به زن در خانواده
	عدم آگاهی و مهارت کافی در تعامل و روابط بین و زن و مرد
	طلاق
	گسترش آسیب اجتماعی برای زنان در اثر خانواده متلاشی
	گسترش آسیب اجتماعی برای فرزندان در اثر خانواده متلاشی
	تأثیر منفی فرهنگ غربی بر استحکام خانواده (بی بند و باری جنسی، اعتیاد، مشروبات الکلی،...)
	تأثیر فعالیت اجتماعی بر نقش مادری و همسری زن
	تأثیر فعالیت اجتماعی بر نقش پدرانه و همسری مرد
	تجمل در ازدواج (مهریه سنگین، تجملات و اسراف مردم و محدودی از مسئولان)
	موانع فرهنگی و اقتصادی ازدواج (شغل، مسکن،...)
	ضعف فرهنگ عمومی و تأثیر آن بر خانواده
	مهارت پائین برخی والدین برای تعامل با نسل جوان
	ازدواج تحمیلی در برخی مناطق کشور

مفاهیم کلیدی	دسته‌بندی
<p>کار فرهنگی و نقش رسانه‌ها در ترویج ازدواج سالم و اسلامی، ارتقاء فرهنگ عمومی... در خصوص نقش‌های همسری، مادری و تعادل بین کار و خانواده</p> <p>اهمیت تربیت و آگاه‌سازی زنان،...</p> <p>تبیین نظر اسلام و پژوهش در مورد خانواده</p> <p>محور بودن خانواده در همه سیاست‌های اجرایی</p> <p>شناسایی آسیب‌های خانواده و تدوین برنامه‌های بلند مدت برای رفع آن</p> <p>حمایت دولت از ازدواج جوانان</p> <p>حمایت دولت از مادران شاغل برای ایفای نقش همسری و مادری</p> <p>حمایت قانونی برای ایجاد امنیت در خانواده و ظلم به زن</p>	<p>راهبردها و برنامه‌ها</p>

تحلیل محتوای اسناد بالادستی و مطالعات مرتبط

دسته بندی	مفاهیم کلیدی
چشم انداز و تصویر مطلوب، هدف	تشکیل، تحکیم، تعالی و گسترش نهاد خانواده
	مشارکت، همکاری و مسئولیت پذیری و صمیمیت
	تأمین حقوق و نیازهای فرزندان
	ایمنی خانواده از آسیب ها و بحران های اجتماعی

دسته بندی	مفاهیم کلیدی
ارزش‌ها و اصول	توجه به دیدگاه اسلام در خصوص جایگاه و کارکرد خانواده در فرهنگ‌سازی، سلامت، بهبود فرهنگی و توسعه انسانی جامعه
	روحیه قناعت و ساده‌زیستی
	شخصیت و جایگاه واقعی زن و مرد به عنوان پدر، مادر و همسر
	توجه به نقش خانوادگی زنان در مشارکت فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی
	مقابله با آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی و حمایت از آسیب-دیدگان

دسته بندی

مفاهیم کلیدی

وضع موجود و چالش ها

نبود نگرش نظام مند و منسجم فرهنگی به سیاستگذاری و برنامه ریزی با محور خانواده

تقدم برنامه های حمایتی بر برنامه های توانمندسازی خانواده

فاصله بین بلوغ جنسی جوانان و بلوغ اجتماعی و اقتصادی آنان و به تأخیر افتادن استقلال اجتماعی و اقتصادی جوانان به دلیل مسایل و مشکلات اقتصادی کشور.

ابهام و ناهماهنگی در نظام مدیریت (سیاست گذاری، برنامه ریزی، اجرا و نظارت) در حوزه خانواده

نفوذ فرهنگ غرب از طریق رسانه های رسمی و غیررسمی تهاجم فرهنگی

پایین بودن میزان و ضعف محتوای آموزشهای قبل و بعد از ازدواج

آشنا نبودن زوجین با مهارتهای زندگی بویژه مهارتهای ارتباطی

فقدان مهارتهای لازم در خانواده در رویارویی با پدیده تفاوت نسلی

شیوع تفکرات فمینیستی و کاهش میزان سازش پذیری زنان

ضعف فرهنگی زنان نسبت به جایگاه و منزلت خانه داری

نامتناسب بودن آموزشهای مهارت زندگی و مشاوره های خانوادگی با فرهنگ بومی، دینی و ایرانی

ضعف ارتباطات در بین اعضای خانواده بدلیل کاهش وقت و فرصت

ضعف گرایش زوجین جوان به فرزندآوری

کاهش کارکرد نظارتی خانواده

بالا رفتن سن ازدواج و تأخیر در ازدواج جوانان و گسترش پدیده مجرد زیستی

افزایش میزان طلاق به ویژه در سالهای اخیر نسبت به ازدواج

ساختار نامناسب اشتغال زنان و آثار و تبعات آن بر خانواده

عدم توجه به نقش کارآمد زنان در گسترش تفکر دینی و استفاده از مشارکت آنان به صورت اسمی نه رسمی

دسته بندی	مفاهیم کلیدی
راهبردها و برنامه ها	ارتقاء سطح آگاهی و مهارت‌های زندگی
	تقویت نهاد خانواده بر اساس الگوی اسلامی
	تحکیم مبانی اعتقادی و تعمیق ارزشهای دینی خانواده
	آموزش مهارت‌های زندگی و تربیت فرزندان

❖ بررسی تجربیات جهانی

در این بخش نتایج مطالعات مربوط به تجربیات جهانی ارائه شده است. این مطالعات به منظور آشنایی با دیدگاهها و تجربیات جهانی در حوزه تحکیم خانواده صورت گرفته و از دو منظر اهمیت دارند:

- ✓ شناسایی و آگاهی از روندهای مشترک در حوزه زنان و خانواده به منظور همراهی با روندهای مثبت و پرهیز از روندهای منفی و انحرافی به ویژه در کشورهای غربی
  - ✓ آگاهی از دانش جهانی و تبادل تجربیات سیاستی و برنامه ای به خصوص در حوزه های زیرساختی که از منظر ارزشی تناقض و اختلاف نظر جدی وجود نداشته باشد.
- این نتایج بر اساس بررسی های انجام شده بر روی اسناد کشورهای منتخب تهیه و تنظیم شده است. چکیده نتایج این مطالعات در زیر ارائه شده است:

چکیده مطالعه تجربیات جهانی

- ایجاد تعادل بین زندگی
- ساعت کاری منعطف برای والدین
- خانوادگی و کاری
- مرخصی به والدین به واسطه تولد فرزند
- اعطای مرخصی برای مراقبت از افراد نیازمند مراقبت در خانواده
- در نظر گرفتن مزایایی ویژه برای گذران تعطیلات خانواده‌ها
- حمایت از خانواده‌ها
- حمایت‌ها و تسهیلات برای تشویق خانواده‌ها به بچه‌دار شدن
- برای تربیت و مراقبت از
- کمک هزینه‌های نگهداری از کودکان
- فرزندان
- ارائه خدمات تحصیلی و آموزشی ویژه به کودکان
- خدمات نگهداری از کودکان
- مراقبت از کودکان در برابر آسیب‌های سایبری
- آموزش و مشاوره به
- آموزش در زمینه تربیت فرزندان
- والدین
- مشاوره خانوادگی و کمک به مدیریت و رفع تعارضات
- مشاوره اقتصادی برای مدیریت بهینه هزینه‌ها و درآمدها

❖ تحلیل وضعیت موجود

بر اساس بررسی های انجام شده موارد زیر به عنوان مسائل و موضوعات اصلی زنان در حوزه تحکیم خانواده معین شده‌اند.

چکیده مطالعات تحلیل وضعیت موجود	
<ul style="list-style-type: none"> • عدم آگاهی و مهارت کافی در تعامل و روابط بین زن و مرد در برخی خانواده‌ها • مهارت پائین برخی والدین برای تعامل با نسل جوان • گسترش آسیب اجتماعی برای زنان و فرزندان در اثر خانواده متلاشی • تاثیر منفی فرهنگ غربی بر استحکام خانواده (بی‌بندوباری جنسی، اعتیاد، مشروبات الکلی، و ...) • تجمّل در ازدواج (مهریه سنگین، تجمّلات و اسراف مردم و محدودی از مسئولان) • افزایش نرخ طلاق در کشور 	<p>چالش های اصلی در سطح پیامدها و عواقب اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • وجود مشکلاتی در نظام سیاست‌گذاری، پایش و راهبری خانواده در سطح کلان نظام • ضعف فرایندهای نظریه‌پردازی و الگوسازی سبک زندگی خانواده اسلامی - ایرانی • نارسایی سازوکارهای رصدگری، پژوهش میدانی و آسیب‌شناسی و کمبود نهادهای علمی و پژوهشی مطالعات خانواده در حوزه تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده • وجود مشکلات مرتبط با کمبود توانایی‌های زنان و مردان جهت ایفای نقش‌های اساسی خود در خانواده در چارچوب سبک زندگی اسلامی - ایرانی • ضعف زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده • ضعف نظام شناسایی، توانمندسازی و مداخله موثر برای پیشگیری و رفع آسیب از خانواده‌های در معرض فروپاشی • وجود مشکلاتی در زمینه نظام حقوقی و رویه‌های قضایی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده 	<p>چالش های اصلی در سطوح سیاستی و برنامه‌ریزی</p>

بخش چهارم:

جهت گیری های کلان

اصول و ارزش‌ها

- ازدواج بر پایه آموزه‌ها و سنت‌های متعالی اسلامی
- جامعه اخلاقی و عقیف و عاری از فرهنگ ابتذال غربی
- خانواده محوری در کلیه فعالیت‌های اجتماعی زنان
- خانواده محوری به عنوان رکن جامعه متعالی در کلیه برنامه‌های حاکمیتی و در کلیه فعالیت‌های اجتماعی زنان
- عدالت و پرهیز از ظلم به ارکان خانواده و ایمن و امن بودن خانواده برای زنان
- محوریت زن در خانواده به عنوان همسر، مادر و عامل انسجام و یکپارچگی خانواده
- احترام و حفظ حقوق پدر و مادر و سایر ارکان خانواده
- تقدم تربیت و تزکیه بر تعلیم و آموزش در خانواده و جامعه

ماموریت

«شناسایی الزامات، زمینه‌سازی، تدوین و اجرای سیاست‌های مناسب جهت تشکیل، تحکیم، تعالی و گسترش خانواده در چارچوب الگوی اسلامی ایرانی»

چشم‌انداز

«در افق ۱۴۰۴، جامعه ایرانی، جامعه‌ای با اخلاق اسلامی، برخوردار از خانواده‌های مستحکم، معنوی، سالم و با نشاط و توانمند در گسترش و تربیت نسلی بالنده، صالح و فرهیخته و ایفای کارکردهای موثر اجتماعی برپایه:

- فرهنگ عمومی عدالت‌خواه مبتنی بر ارزش‌های متعالی اسلامی؛
- زنان و مردان آگاه، توانمند و مسئولیت‌پذیر در مورد نقش‌ها و وظایف خانوادگی؛
- جامعه‌ای با اخلاق اسلامی در کمترین سطح آسیب‌های اجتماعی؛
- نهادهای حاکمیتی هوشمند و مسئول نسبت به حراست از کیان خانواده و تقویت عوامل موثر بر استحکام آن»

اهداف راهبردی

- هدف راهبردی ۱: تبیین و الگوسازی خانواده متعالی مناسب با سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- هدف راهبردی ۲: ارتقاء آگاهی و توانایی‌های زنان و مردان جهت ایفای نقش‌های اساسی خود در خانواده در چارچوب سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- هدف راهبردی ۳: اصلاح فرهنگ عمومی و بسترهای اجتماعی موثر بر تشکیل، استحکام و گسترش خانواده
- هدف راهبردی ۴: حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب و آسیب‌دیده برای پیگیری و حل مشکلات مرتبط با متلاشی شدن خانواده
- هدف راهبردی ۵: تقویت ساختارهای حاکمیتی پشتیبان از تشکیل، تحکیم، تعالی و گسترش خانواده

تعداد برنامه ها	۴۲ برنامه
تعداد برنامه های اولویت یک	۴۰ برنامه
تعداد برنامه های اولویت دو	۲ برنامه
بودجه برنامه های اولویت یک	۱۰۳۹ میلیارد ریال
بودجه برنامه های اولویت دو	۵۰ میلیارد ریال
بودجه کل	۱۰۸۹ میلیارد ریال

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	÷
				۱	۲	۳	۴	۵				
هدف ۱. تبیین و الگوسازی خانواده‌ی متعالی متناسب با سبک زندگی ایرانی اسلامی	راهبرد ۱. حمایت از نظریه‌پردازی، الگوسازی، رصدگری و آسیب‌شناسی علمی و پژوهشی حوزه تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده	۱- حمایت از پژوهش‌های نظری و الگوی سازی سبک زندگی خانواده اسلامی - ایرانی	حمایت از ۱۰ کلان پروژه ملی	تعریف پروژه‌ها	حمایت از ۲ پروژه	حمایت از ۲ پروژه	حمایت از ۳ پروژه	حمایت از ۳ پروژه	۱۵	مرکز زنان و خانواده	وزارت عتف و سازمان تبلیغات اسلامی	۱
		۲- حمایت از پژوهش‌های کاربردی برای تولید محتوا و بسته‌های آموزشی و ترویجی در چارچوب الگوی سبک زندگی خانواده اسلامی - ایرانی با کمک حوزه، دانشگاه و تشکلهای مردمی (با تاکید بر الگوی سلامت جنسی زوجین، مشاوره و خدمات روانشناسی، تدوین مولفه‌ها و شاخص‌های فرهنگ عمومی موثر بر تحکیم خانواده، تدوین ویژگی‌ها و فضایل اخلاقی و دینی موثر بر تحکیم خانواده، تدوین نظام حقوقی موثر بر تحکیم خانواده، تدوین نظام اقتصادی موثر بر تحکیم خانواده، تحلیل آسیب‌های اجتماعی موثر بر تضعیف خانواده)	حمایت از ۲۰۰ پروژه ملی و منطقه‌ای	تعریف پروژه‌ها	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	۱۰	وزارت عتف	مرکز زنان و خانواده و سازمان تبلیغات اسلامی	۱
		۳- حمایت از پژوهش‌های آسیب‌شناسی و ریشه‌یابی تشکیل و تحکیم خانواده در سراسر کشور با کمک حوزه، دانشگاه و تشکلهای مردمی	حمایت از ۲۰۰ پروژه ملی و منطقه‌ای	تعریف پروژه‌ها	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	حمایت از ۵۰ پروژه	۱۰	وزارت عتف	مرکز زنان و خانواده و سازمان تبلیغات اسلامی	۱
		۴- ایجاد نظام رصدگری وضعیت خانواده در سراسر کشور	رصدگری و اجرای سالانه پیمایش ملی خانواده	طراحی نظام رصدگری	اجرای پیمایش ملی خانواده	اجرای پیمایش ملی خانواده	اجرای پیمایش ملی خانواده	اجرای پیمایش ملی خانواده	۱۰	مرکز زنان و خانواده	وزارت کشور - مرکز آمار ایران	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
	راهبرد ۲. توسعه نهادهای علمی و پژوهشی مرتبط در حوزه تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده	۱- حمایت از ایجاد دوره‌های تحصیلات تکمیلی پژوهش محور مرتبط با تحکیم خانواده (با تاکید بر سلامت جنسی زوجین، مشاوره و خدمات روانشناسی، مولفه‌ها و شاخص‌های فرهنگ عمومی موثر بر تحکیم خانواده، ویژگی‌ها و فضایل اخلاقی و دینی موثر بر تحکیم خانواده، نظام حقوقی موثر بر تحکیم خانواده، نظام اقتصادی موثر بر تحکیم خانواده، آسیب‌های اجتماعی موثر بر تضعیف خانواده)	ایجاد ۸ رشته کارشناسی ارشد و ۴ رشته دکتری	طراحی ۴ دوره کارشناسی ارشد و ۴ دوره دکتری	راه‌اندازی ۴ دوره ارشد	راه‌اندازی ۲ دوره دکتری	راه‌اندازی ۲ دوره دکتری	۲	وزارت عتف	مرکز زنان و خانواده	۱	
		۲- حمایت از شکل‌گیری مراکز تخصصی مطالعات خانواده در حوزه و دانشگاه (با تاکید بر سلامت جنسی زوجین، مشاوره و خدمات روانشناسی، مولفه‌ها و شاخص‌های فرهنگ عمومی موثر بر تحکیم خانواده، ویژگی‌ها و فضایل اخلاقی و دینی موثر بر تحکیم خانواده، نظام حقوقی موثر بر تحکیم خانواده، نظام اقتصادی موثر بر تحکیم خانواده، آسیب‌های اجتماعی موثر بر تضعیف خانواده)	ایجاد ۸ مرکز پژوهشی در	معماری مراکز مورد نیاز	راه‌اندازی ۲ مرکز	راه‌اندازی ۲ مرکز	راه‌اندازی ۲ مرکز	۱۲	وزارت عتف	مرکز زنان و خانواده و سازمان تبلیغات اسلامی	۱	
		۳- حمایت از ایجاد و توسعه نشریات تخصصی مرتبط با مطالعات خانواده	حمایت از ایجاد ۳ نشریه علمی با توجه به حوزه‌های اولویت‌دار	شناسایی مجلات مورد نیاز	راه‌اندازی یک مجله	-	راه‌اندازی یک مجله	۳	وزارت عتف	مرکز زنان و خانواده و سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت ارشاد	۱	

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
هدف ۲. ارتقاء آگاهی و توانایی‌های زنان و مردان جهت ایفای نقش‌های اساسی خود در خانواده در چارچوب سبک زندگی اسلامی – ایرانی	راهبرد ۱. توسعه آگاهی‌ها و مهارت‌های زنان و مردان در همه گروه‌های سنی با رویکرد جامع تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده	۱- طراحی بسته آموزشی به منظور ارتقاء آگاهی نوجوانان در خصوص تغییر و تحولات جسمانی، روانی و اجتماعی دوران بلوغ به‌منظور آماده‌سازی برای ازدواج مناسب با محوریت مدارس سراسر کشور	تدوین بسته و اجرا در ۵۰ هزار مدرسه راهنمایی و دبیرستان	تدوین بسته آموزشی	اجرا در ۵۰۰۰ مدرسه	اجرا در ۱۵۰۰۰ مدرسه	اجرا در ۱۵۰۰۰ مدرسه	اجرا در ۱۵۰۰۰ مدرسه	۵۰	آموزش و پرورش	صدا و سیما، وزارت ارشاد، مرکز زنان و خانواده	۲
		۲- تدوین و اجرای بسته آموزشی جذاب در رسانه‌های مورد توجه جوانان به منظور ارتقاء آگاهی و مهارت جوانان در زمینه نحوه و اهمیت ازدواج به‌هنگام، آگاهانه، پایدار و ساده بر مبنای سبک زندگی اسلامی – ایرانی با تاکید بر: مهارت‌های ارتباطی بین زوجین تعادل بین نقش‌های اجتماعی و مسئولیت‌های خانوادگی (همسری و تربیت فرزند به ویژه برای کارکنان قوای سه گانه و نهادهای وابسته) توانمندی تامین نیازهای اساسی خانواده در ابعاد اقتصادی، سلامت و نشاط، فرهنگی و معنوی و... افزایش آگاهی زوجین در خصوص عوامل تضعیف‌کننده خانواده و ارتقاء مهارت‌های حل مشکلات افزایش آگاهی زوجین در خصوص عوامل تضعیف‌کننده خانواده و ارتقاء مهارت‌های مقابله‌ای در حل مشکلات خانواده و تحکیم و تعالی آن	تدوین بسته آموزشی	تدوین بسته آموزشی	راه اندازی سایت و تهیه ۳۰ برنامه کوتاه	تهیه ۳ سریال، ۲ فیلم، ۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲ سریال، ۴ فیلم، ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲ سریال، ۴ فیلم، ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه	۲۰۰	صدا و سیما	وزارت ورزش و جوانان، مرکز زنان و خانواده وزارت ارشاد	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
		۳- تدوین بسته جامع ارتقاء مهارت‌ها و آگاهی‌های زوجین در خصوص سلامت جنسی بر اساس آموزه‌های اسلامی و اجرای آن در مراکز بهداشتی، مشاوره‌ای و مراکز مذهبی سراسر کشور	تدوین و اجرای بسته جامع سلامت جنسی	اجرا در ۲۰ درصد استانهای کشور	اجرا در ۴۰ درصد استانهای کشور	-	۱۰	وزارت بهداشت	کشور، سازمان تبلیغات اسلامی	۱		
		۴- ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌های والدین و خانواده در خصوص ارتباطات بین نسلی و تربیت فرزندان صالح، موفق و بانشاط و به دور از آسیب‌های اجتماعی	تهیه ۵سریال، ۱۰فیلم، ۱۰۰برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۱سریال و ۲۰برنامه کوتاه	تهیه ۱سریال، ۳فیلم، ۲۰برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲سریال، ۴فیلم، ۳۰برنامه تبلیغی کوتاه	۱۰۰	صدا و سیما	مرکز زنان و خانواده، وزارت ورزش و جوانان	۱		
	راهبرد ۲: بسیج کلیه دستگاه‌های مرتبط فرهنگی، آموزشی، دینی و اجتماعی برای توسعه آگاهی‌ها و مهارت‌های زنان و مردان	۱- تقویت نقش نهادهای معنوی مانند مساجد، جلسات مذهبی و بسیج در برنامه‌های ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌های خانواده‌ها	تدوین بسته فرهنگی خانواده متعالی و اجرای آن توسط نهادهای مذهبی در سراسر کشور	اجرا در ۲۰درصد استان‌ها	اجرا در ۳۰درصد استان‌ها	اجرا در ۳۰درصد استان‌ها	۳۰	سازمان تبلیغات اسلامی	بسیج و امور زنان و خانواده	۱		

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
		۲- تقویت نقش رسانه‌های تصویری و نوشتاری و مجازی در برنامه‌های ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌های خانواده‌ها (تکرار)	تهیه ۵ سریال، ۱۰ فیلم، ۲۰۰ برنامه تبلیغی کوتاه و یک سایت تبلیغی و کاربردی	تدوین بسته آموزشی	راه اندازی سایت و تهیه ۳۰ برنامه کوتاه	تهیه ۳ سریال، ۲ فیلم، ۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲ سریال، ۳ فیلم، ۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲ سریال، ۴ فیلم، ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه	۲۰۰	صدا و سیما	وزارت ورزش و جوانان، مرکز زنان و خانواده وزارت ارشاد	۱
		۳- تقویت نقش شهرداری‌ها و محله‌ها در برنامه‌های ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌های خانواده‌ها	تدوین بسته محله محور خانواده متعالی و اجرای آن توسط شهرداری‌ها و مراکز سراسر کشور	تدوین بسته فرهنگی	اجرا در ۲۰ درصد استان‌ها	اجرا در ۲۰ درصد استان‌ها	اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	۵۰	وزارت کشور	مرکز امور زنان و خانواده	۱
		۴- تقویت برنامه‌های آموزشی و مهارتی تحکیم خانواده در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی	تدوین بسته خانواده متعالی ویژه دانشجویان و اساتید و اجرای آن توسط دانشگاه‌ها و مراکز سراسر کشور	تدوین بسته	اجرا در ۲۰ درصد دانشگاه‌ها	اجرا در ۲۰ درصد دانشگاه‌ها	اجرا در ۳۰ درصد دانشگاه‌ها	اجرا در ۳۰ درصد دانشگاه‌ها	۵۰	وزارت بهداشت	مرکز امور زنان و خانواده، وزارت عتف، دانشگاه آزاد اسلامی	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
هدف ۳. اصلاح فرهنگ	راهبرد ۱. فرهنگ‌سازی و ترویج مولفه‌های موثر بر تشکیل و تحکیم و تعالی خانواده در فرهنگ عمومی جامعه	۱- تهیه برنامه‌های رسانه‌ای برای فرهنگ‌سازی و ترویج مولفه‌های معنویت و اخلاق اسلامی در روابط خانوادگی (رفق، گذشت، صمیمیت و ...)	تهیه ۵سریال، ۱۰ فیلم، ۱۰۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تدوین بسته آموزشی	تهیه ۱ سریال و ۲۰ برنامه کوتاه	تهیه ۱ فیلم، ۲۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۳ فیلم، ۳۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۲سریال، ۴ فیلم، ۳۰ برنامه تبلیغی کوتاه	۱۰۰	صدا و سیما	مرکز زنان و خانواده، سازمان ملی جوانان، وزارت ارشاد	۱
		۲- تهیه برنامه‌های رسانه‌ای برای آموزش و ارتقاء فرهنگ عمومی بر پایه الگوهای اسلامی و تعالیم دینی در خصوص اصول حاکم بر خانواده (اصل زوجیت، اصل عدالت و تناسب، اصل تعلیم و تربیت، اصول مودت و ...)										
	عمومی و بسترهای اجتماعی موثر بر تشکیل و استحکام خانواده	راهبرد ۲. آسیب‌شناسی و اصلاح مولفه‌های فرهنگ عمومی موثر بر تضعیف خانواده در سطح کلان کشور و ویج‌گی‌های خاص استان‌ها	۱- تدوین بسته جامع آموزشی به منظور ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌ها خانواده‌های ساکن در مناطق محروم و روستاها و بخش‌هایی از کشور که سنن بومی غیر قابل قبول در آن حاکم است در خصوص زندگی خانواده متعالی با کمک دستگاه‌های استانی و مراکز مذهبی	تدوین و اجرای بسته ویژه استانی برای استان‌های منتخب	مطالعات شناسایی آسیب‌های اصلی در استان‌های منتخب	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۴۰ درصد استان‌ها	-	۲۰	وزارت کشور	مرکز امور زنان و خانواده، صدا و سیما، سازمان تبلیغات اسلامی
۲- ارتقاء آگاهی‌ها و مهارت‌های والدین و خانواده‌ها در خصوص ارتباطات بین نسلی به ویژه تعامل با فرزندان در آستانه ازدواج و زوجین جوان و بیان نقش هدایتی و حمایتی والدین			۲۰۰ برنامه تبلیغی کوتاه و یک سایت تبلیغی و کاربردی	تدوین محتوای پایه	تهیه ۳۰ برنامه کوتاه	تهیه ۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه				

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
		۳- تقویت نقش‌های نظارتی در ساماندهی، نظارت و پالایش محتویات رسانه‌های مکتوب و غیرمکتوب با رویکرد ترویج ارزش‌های اسلامی و مقابله با جنگ نرم علیه خانواده در فضای مجازی	-	-	-	-	-	-	-	ستاد ملی خانواده	وزارت ارشاد، صدا و سیما	۲

هدف ۴. حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب و آسیب‌دیده برای پیگیری و حل مشکلات مرتبط با متلاشی شدن خانواده	راهبرد ۱. توسعه نظام شناسایی و توانمند سازی برای پیشگیری و رفع آسیب از خانواده‌ها	۱- افزایش آگاهی و مهارت‌های خانواده‌ها در خصوص عوامل تضعیف‌کننده خانواده و ارتقاء مهارت‌های مقابله‌ای در حل مشکلات خانواده و تحکیم و تعالی آن	۲۰۰ برنامه تبلیغی کوتاه و یک سایت تبلیغی و کاربردی	تدوین محتوای پایه	تهیه ۳۰ برنامه کوتاه	۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه	۲۰	صدا و سیما	وزارت ورزش و جوانان، مرکز زنان و خانواده وزارت ارشاد	۱
		۲- ساماندهی و ارتقاء کیفی خدمات مشاوره، مددکاری اجتماعی و برای مداخله در بحران خانواده با رویکرد سازنده و اسلامی	تدوین بسته مشاوره‌ای و برگزاری آموزش برای کلیه مراکز مشاوره‌ای کشور	تدوین محتوای	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها		۵	سازمان بهزیستی	مرکز امور زنان و خانواده	۱
		۳- ارتقاء آگاهی و توانمندی‌های اعضای خانواده در معرض آسیب با رویکرد کاهش و کنترل آسیب	۲۰۰ برنامه تبلیغی کوتاه و یک سایت تبلیغی و کاربردی	تدوین محتوای پایه	تهیه ۳۰ برنامه کوتاه	۵۰ برنامه تبلیغی کوتاه	تهیه ۷۰ برنامه تبلیغی کوتاه	۲۰	صدا و سیما	سازمان بهزیستی، مرکز زنان و خانواده	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
	راهبرد ۲. توسعه مداخلات موثر برای پیشگیری و رفع آسیب از خانواده‌های در معرض فروپاشی	۱- توسعه، اصلاح و ساماندهی مراکز ارائه خدمات به آسیب‌دیدگان اجتماعی با رویکرد خانواده محور	تدوین بسته مشاوره‌ای و برگزاری آموزش برای کلیه مراکز مشاوره‌ای کشور	تدوین محتوای	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۴۰ درصد استان‌ها			۵	سازمان بزرگست	مرکز امور زنان و خانواده	۱
		۲- توسعه و ارتقاء خدمات کلینیک‌های تخصصی مشکلات جنسی مبتنی بر الگوهای اسلامی	تدوین بسته مشاوره‌ای و برگزاری آموزش برای کلیه مراکز مشاوره‌ای کشور	تدوین محتوای	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۴۰ درصد استان‌ها			۵	وزارت بهداشت	سازمان بزرگست و مرکز امور زنان و خانواده	۱
		۳- توانمندسازی زنان مطلقه و فرزندان طلاق در مقابل آسیب‌ها و پیامدهای ناشی از طلاق مختلف مشاوره‌ای و حمایتی (حقوقی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ...)	تدوین بسته مشاوره‌ای و برگزاری آموزش برای کلیه مراکز مشاوره‌ای کشور	تدوین محتوای	تدوین و اجرا در ۳۰ درصد استان‌ها	تدوین و اجرا در ۴۰ درصد استان‌ها			۵۰	سازمان بزرگست	مرکز امور زنان و خانواده	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)				بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
هدف ۵. تقویت ساختارهای حاکمیتی پشتیبان از تشکیل و تحکیم و تعالی خانواده	راهبرد ۱. اصلاح نظام حقوقی و رویه‌های قضایی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده (در بخش قوانین و مقررات)	۱- تدوین، تصویب و اجرای نظام جامع حقوق خانواده مبتنی بر آموزه‌های اسلامی	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۲- اصلاح و تکمیل قوانین مدنی با رویکرد تقویت نهاد خانواده و پیشگیری از انحلال آن	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۳- اصلاح و بازنگری در قوانین کیفری با رویکرد تشدید در کنترل و کاهش عوامل مفسده‌انگیز و مخرب کیان خانواده	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۴- راه‌اندازی بخش ویژه ضابطه خانواده به منظور مداخله قضایی با ملاحظه ارزش‌های دینی و فرهنگ ایرانی	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۵- پیشگیری و مبارزه قاطعانه با انواع ستم در خانواده‌ها از طریق وضع و اصلاح قوانین	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۶- ایجاد و تقویت وحدت رویه قضایی در برخورد با مشکلات خانوادگی	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
		۷- الزام در ارجاع زوجین متقاضی طلاق از سوی دادگاه برای طی آموزش‌های خاص و مشاوره	تصویب				تصویب	1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
		۸- ساماندهی نظام ثبت ازدواج و طلاق به‌ویژه در نواحی محروم	تصویب		تصویب				1	وزارت دادگستری	مرکز امور زنان و خانواده و سازمان بهزیستی	۱
راهبرد ۲. تقویت زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده		۱- طراحی نظام جامع اشتغال و فعالیت‌های اقتصادی خانواده با حفظ و ارتقاء منزلت و نقش همسری و مادری زن و همچنین وظایف مردان در خانواده	طراحی و جاری سازی نظام	طراحی نظام	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۳۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۳۰ درصدی در اجرا	۵	معاونت سرمایه انسانی رئیس جمهور	مرکز امور زنان و خانواده، وزارت کار رفاه و تامین اجتماعی	۱
		۲- ایجاد مراکز کار آفرینی و توسعه تعاونی‌های ویژه بانوان در راستای تقویت بنیه اقتصادی خانواده مثل مشاغل خانگی	طراحی و راه اندازی مرکز	طراحی مرکز	راه اندازی	-	-	-	۵	مرکز امور زنان و خانواده	وزارت کار رفاه و تامین اجتماعی	۱
		۳- ارتقاء و گسترش نقش نهادهای دینی و روحانیت در امر تشکیل و تحکیم خانواده	آموزش ۵۰۰۰ مبلغ دینی در حوزه خانواده اسلامی	طراحی بسته آموزشی	آموزش ۱۰۰۰ مبلغ دینی در حوزه خانواده اسلامی	آموزش ۱۰۰۰ مبلغ دینی در حوزه خانواده اسلامی	آموزش ۱۰۰۰ مبلغ دینی در حوزه خانواده اسلامی	آموزش ۱۰۰۰ مبلغ دینی در حوزه خانواده اسلامی	۲۰	سازمان تبلیغات اسلامی	مرکز امور زنان و خانواده	۱
		۴- توسعه و قانونمند کردن دوره‌های آموزش قبل، حین و پس از ازدواج بر اساس سبک زندگی اسلامی - ایرانی و اصلاح محتوا و روش آموزش‌های موجود	تدوین و اجرای نظام آموزش خانواده	طراحی نظام	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۳۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۳۰ درصدی در اجرا	۳۰	سازمان بهزیستی	مرکز امور زنان و خانواده	1

هدف	راهبرد	برنامه	هدف پنج ساله	هدف به تفکیک سال‌های برنامه (۵ سال)					بودجه (میلیارد ریال)	دستگاه مجری	دستگاه همکار	اولویت
	راهبرد ۳. تقویت نظام سیاسی ت‌گذار ی، پایش و راهبری خانواده در سطح کلان نظام	۱- تعیین شاخص‌های پیشرفت و تعالی خانواده اسلامی - ایرانی برای پایش و ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی ایجاد سامانه جامع رصد خانواده	طراحی و جاری سازی سامانه جامع رصد خانواده	طراحی نظام	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۲۰ درصدی در اجرا	پیشرفت ۳۰ درصدی در اجرا	۲۰	مرکز امور زنان و خانواده	وزارت کشور و مرکز آمار	۱	
		۲- ارتقاء ساختار و تشکیلات نهادهای متولی امور زنان و خانواده با بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت ستاد ملی خانواده	-	-	-	-	-	-	ستاد ملی خانواده		۱	
		۳- تبیین و تدوین سیاست‌های کلان نظام جنسی کشور بر اساس آموزه‌های اسلامی	تدوین سیاست‌های کلان	-	تدوین سیاست‌های کلان				۳	ستاد ملی خانواده		۱
		۴- ایجاد شورای هماهنگی در زمینه تحقیقات و پژوهش‌های حوزه خانواده ذیل ستاد ملی خانواده	-ایجاد شورا	-ایجاد شورا	-	-	-	-	۱	ستاد ملی خانواده		۱
جمع کل بودجه: ۱۰۸۹ میلیارد ریال												

به پاری خدا

قلاشی پیشتر میاید

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.